

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7CdoGp/1/2020
Identifikačné číslo spisu: 8109222556
Dátum vydania rozhodnutia: 28.01.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Brňák
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:8109222556.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne C.. S. H., bývajúcej v C., H. XX, zastúpenej JUDr. Igorom Čerevkom, advokátom so sídlom v Banskej Bystrici, Janka Kráľa 3, proti žalovanému N.. Z. H., bývajúcemu v C., B. 9, o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 13C/192/2009, o dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti uzneseniu Okresného súdu Prešov z 11. apríla 2017 č. k. 13C/192/2009-1406 v spojení s uznesením z 20. októbra 2017 č. k. 13C/192/2009-1438, takto

rozhodol:

Dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky o d m i e t a.

Žalobkyňa má nárok na náhradu trov konania o dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Prešov (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „prvostupňový súd“) uznesením z 11. apríla 2017 č. k. 13C/192/2009-1406 ustanovil znaleckú organizáciu SEIPA, s.r.o., so sídlom v Prešove, Baštová 38, IČO: 31 717 403, z odboru ekonomika a riadenie podnikov, odvetvie oceňovanie a hodnotenie podnikov, ktorej uložil povinnosť, aby po preštudovaní spisového materiálu, účtovných dokladov a ohliadke predmetu znaleckého skúmania vypracovala znalecký posudok, v ktorom mala určiť hodnotu obchodnej spoločnosti Hotel DUKLA, a.s. Prešov, so sídlom v Prešove, Námestie legionárov 2, IČO: 36 482 293, so stavom k dátumu zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov, t. j. k 29. novembru 2008. Na trovy tohto dokazovania uložil žalobkyni zložiť preddavok v sume 10.300 €.

1.1. Proti tomuto uzneseniu podal žalovaný sťažnosť a žiadal jeho zrušenie, namietal nepreskúmateľnosť uvedeného uznesenia, keďže z neho nebolo možné zistiť, čo viedlo súd prvej inštancie k vydaniu procesného rozhodnutia s cieľom znalecky oceniť majetok spoločnosti, v ktorej ani jedna zo strán sporu nebola a nie je akcionárom. Proti tomuto uzneseniu v časti preddavkovej povinnosti podala sťažnosť aj žalobkyňa.

1.2. Uznesením z 20. októbra 2017 č. k. 13C/192/2009-1438 súd prvej inštancie zamietol sťažnosť žalovaného, zmenil napadnuté uznesenie vo výroku o ustanovení znaleckej organizácie zo spoločnosti

SEIPA, s.r.o. na spoločnosť SK ACTIVE, s.r.o., so sídlom v Trebišove, Agátová 6, IČO: 36 207 543, výrokom I. ustanovil znaleckú organizáciu SK ACTIVE, s.r.o., ktorej uložil vypracovať znalecký posudok, v ktorom určí hodnotu obchodnej spoločnosti Hotel DUKLA, a.s. Prešov, so sídlom v Prešove, Námestie legionárov 2, IČO: 36 482 293, so stavom k dátumu zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov, t. j. k 29. novembru 2008; výrokom II. uložil povinnosť znaleckej organizácii vyhotoviť posudok písomne v troch vyhotoveniach v lehote 60 dní od doručenia spisového materiálu; výrokom III. uložil stranám a spoločnosti Hotel DUKLA, a.s. Prešov povinnosť poskytnúť znalcovi potrebnú súčinnosť; výrokom IV. uložil žalobkyni na trovy tohto dokazovania zložiť preddavok v sume 5.880,- € na účet Okresného súdu Prešov v lehote 15 dní od právoplatnosti uznesenia; výrokom V. konštatoval, že odmena bude znaleckej organizácii vyplatená z preddavku zloženého žalobkyňou; výrokom VI. rozhodol, že ak žalobkyňa preddavok uvedený vo výroku IV. tohto uznesenia v stanovenej lehote nezloží, súd navrhnutý dôkaz nevykoná.

2. Na podnet žalovaného podal generálny prokurátor Slovenskej republiky (ďalej len („generálny prokurátor“) v zmysle § 458 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) dovolanie generálneho prokurátora (ďalej len „dovolanie GP“), v ktorom uviedol, že uznesením súdu prvej inštancie z 11. apríla 2017 č. k. 13C/192/2009-1406 v spojení s uznesením z 20. októbra 2017 č. k. 13C/192/2009-1438 bolo porušené právo žalovaného na spravodlivý proces, pričom potreba zrušiť toto rozhodnutie prevyšuje nad záujmom zachovania jeho nezmeniteľnosti a nad princípom právnej istoty. Vyššie označenými uzneseniami súd prvej inštancie ustanovil znaleckú organizáciu SK ACTIVE, s.r.o., ktorej uložil určiť hodnotu obchodnej spoločnosti Hotel DUKLA, a.s. Prešov k dátumu zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov (ďalej len „BSM“), t. j. k 29. novembru 2008. Vychádzal z predpokladu, že uvedená obchodná spoločnosť patrí do masy BSM, ktorú treba vyporiadať, a to z dôvodu, že jej akcie vlastní spoločnosť založená v Cyperskej republike s obchodným názvom ROSE WELL TRADE LIMITED. V podnete na podanie dovolania GP žalovaný tvrdil, že je nesporné, že v čase zániku BSM (k 29. novembru 2008) jediným akcionárom spoločnosti Hotel DUKLA, a.s. Prešov bola spoločnosť ROSE WELL TRADE LIMITED so sídlom na Cypre, o ktorej žalobkyňa tvrdí, že vlastnícky patrila v tomto období žalovanému, čo žalovaný popiera. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie o nariadení znaleckého dokazovania náležite neodôvodnil, teda nesie znaky arbitrárnosti. Napriek oficiálnemu zápisu v registri Cyperskej republiky svedčiacemu v prospech pána U. I. a jeho manželky dospel k záveru, že akcie spoločnosti ROSE WELL TRADE LIMITED patria žalovanému. V danom prípade sú naplnené predpoklady na podanie dovolania GP, pretože sa jedná o extrémne vybočenie zo štandardov, ktoré sú uplatňované pri zisťovaní skutkového základu sporu a pri jeho právnom posúdení. Uvedený právny názor, ktorý generálny prokurátor zastáva, je podľa neho odôvodniteľný aj z pohľadu ochrany práv strán sporu aj v iných analogických prípadoch, kde môže dôjsť k znaleckému dokazovaniu u subjektov, ktoré nemajú žiadny vzťah k stranám sporu. Zneužitím takéhoto procesného postupu súdu, ktorý sa účinne môže zvrátiť až opravnými prostriedkami proti meritórnemu rozhodnutiu, môže dôjsť k ohrozeniu alebo vážnemu porušeniu iných práv chránených osobitnými zákonmi ako zákonom o ochrane osobných údajov, zákonom o slobodnom prístupe k informáciám, v neposlednom rade aj obchodného tajomstva chráneného ustanoveniami Obchodného zákonníka. S odôvodnením, že právna úprava dovolania GP je nová, považoval generálny prokurátor za potrebné bližšie zdôvodniť prípustnosť dovolania GP v predmetnej veci, a to otázku subsidiarity a proporcionality. K otázke subsidiarity generálny prokurátor uviedol, že „tak ako mimoriadne dovolanie podľa Občianskeho súdneho poriadku, aj dovolanie generálneho prokurátora podľa Civilného sporového poriadku je subsidiárnym mimoriadnym opravným prostriedkom. Je prípustné iba za predpokladu, že strana nemôže dosiahnuť ochranu práv inými právnymi prostriedkami, najmä inými prípustnými opravnými prostriedkami. Podmienka subsidiarity je splnená, keďže žalovaný nemá k dispozícii iný prostriedok nápravy (§ 419 CSP). K princípu proporcionality generálny prokurátor uviedol, že Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) „pripúšťa zásah do konečného súdneho rozhodnutia ako výnimku zo zásady právnej istoty a zo zásady res iudicata, ak je takýto zásah odôvodnený potrebou nápravy fundamentálnej chyby súdneho rozhodnutia. Inými slovami, zásah (teda zrušenie alebo zmena konečného súdneho rozhodnutia) musí byť legálny (spôsobom ustanoveným zákonom), musí byť legitímny (legitimita je daná potrebou nápravy fundamentálnej chyby) a musí byť proporcionálny. Proporcionálnosť musí existovať medzi záujmom na nezmeniteľnosti konečného súdneho rozhodnutia (na jednej strane) a legitímnym cieľom zásahu (na

strane druhej)". Vádu, ku ktorej v danom prípade došlo, označil generálny prokurátor za fundamentálnu z dôvodu, že postupom okresného súdu došlo k porušeniu práva žalovaného na spravodlivý proces (porušenie práva na prístup k súdu). Uznesenie napadnuté dovolaním GP nie je meritórnym rozhodnutím. Nezakladá ani nedeklaruje záväzný právny stav medzi žalobkyňou a žalovaným. Nie je rozhodnutím o práve žalovaného. Zrušením predmetného uznesenia preto nedôjde podľa generálneho prokurátora k zásahu do princípu res iudicata. Uznesenie o nariadení znaleckého dokazovania nie je rozhodnutím o civilnom spore v zmysle čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Generálny prokurátor konštatoval, že potreba nápravy fundamentálnej vady prevyšuje nad záujmom zachovania nezmeniteľnosti súdneho rozhodnutia a nad princípom právnej istoty. Navrhol napadnuté uznesenia zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

3. Žalobkyňa vo vyjadrení k dovolaniu GP uviedla, že ho považuje za procesný úkon, pre ktorý nie sú splnené podmienky vecného prejednávania dovolania, ktoré predpokladá zákonná úprava (§ 458 CSP). Súčasne považuje dovolanie GP za nedôvodné z hľadiska uplatnených dôvodov dovolania, ktoré sú v ňom uvedené. Inštitút dokazovania je nevyhnutnou súčasťou civilného sporového konania, v ktorom súd ako autonómna inštitúcia rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná (§ 185 ods. 1 CSP). Pri zistení a určení rozsahu majetku, ktorý tvorí masu BSM a ktorý sa bude vyporiadavať, súd nevydáva žiadne rozhodnutie. Dovolanie GP proti uzneseniu, ktorým bol ustanovený znalec, považuje za zákonom neprípustný a nedôvodný zásah do jednej z najdôležitejších činností súdu, do dokazovania a do procesných práv sporových strán. Predmetné dovolanie neuvádza, ktorý výrok alebo časť výroku napadnutého uznesenia Okresného súdu Prešov je nesprávny a v čom spôsobuje porušenie práva na spravodlivý proces žalovaného alebo akou inou vadou trpí pri obsahových náležitostiach, ktoré zákon v § 207 CSP vyžaduje. Naopak, generálny prokurátor v dovolaní GP spochybňuje a vyhodnocuje dokazovanie súdu prvého stupňa a jeho úvahu, aký dôkaz má vykonať a ako ho vyhodnotiť. Súčasne vyhodnocuje a spochybňuje v procese dokazovania úvahu súdu prvého stupňa, čo tvorí masu BSM v určitom štádiu súdneho konania v procese vyhodnotenia už vykonaných dôkazov. Tvrdenia uvedené v dovolaní GP tvoria nekompaktný súbor viet, vytrhnutých z kontextu skutkových a časových súvislostí. Neobsahujú náležité odôvodnenie a vysvetlenie, či už skutkového alebo právneho charakteru a pôsobia nezrozumiteľne. Za účelom oficiálneho zistenia, kto je vlastníkom akcií obchodnej spoločnosti ROSE WELL TRADE LIMITED, so sídlom Sofias Vempe 14, Limassol, Cyperská republika, bolo súdnym konaním vedeným pod sp. zn. 5348/13 pred Okresným súdom Lefkosia, Cyperská republika, vykonaným dokazovaním jednoznačne preukázané, že konečným oprávneným vlastníkom 1 000 ks akcií spoločnosti ROSE WELL TRADE LIMITED je žalovaný. Žalobkyňa poukázala tiež na rozhodnutia najvyšších súdnych autorít, ktoré, popri zákonných predpokladoch, umožňujú použitie dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku len v prípadoch, ak sú vyčerpané iné dostupné právne prostriedky nápravy vytykánych pochybení. Vzhľadom na uvedené považuje podané dovolanie GP za procesný úkon zasahujúci do procesného postavenia sporových strán v štádiu dokazovania so zámerom prejudikovať rozhodnutie všeobecného súdu prvej inštancie; dovolanie GP je podané len proti dôvodom napadnutého rozhodnutia a je v rozpore so základnými princípmi civilného sporového konania, a to s princípom dvojinstančnosti, s princípom rovnosti strán, s princípom voľného hodnotenia dôkazov, s princípom kontradiktórnosti ako i s princípom právnej istoty. Žalobkyňa preto navrhla, aby dovolací súd podané dovolanie GP odmietol ako neprípustné, prípadne zamietol ako nedôvodné.

4. Žalovaný sa vo svojom písomnom vyjadrení stotožnil s podaným dovolaním GP. Doplnil, že napadnuté rozhodnutie je arbitrárne, pretože nerešpektuje zásadu, že každé súdne rozhodnutie musí mať oporu vo vykonanom dokazovaní. Doposiaľ nebolo preukázané, že obchodná spoločnosť Hotel DUKLA, a.s. Prešov v prejednávanej spore nejako súvisí so žalovaným; nebolo preukázané, že žalovaný je konečným užívateľom výhod alebo dokonca akcionárom obchodnej spoločnosti ROSE WELL TRADE LIMITED, ktorá je jediným akcionárom obchodnej spoločnosti Hotel DUKLA, a.s. Prešov. Neexistuje teda dôkaz, na základe ktorého by bolo možné bez pochybností uzavrieť, že hodnota tejto spoločnosti patrí do BSM sporových strán. Predmetné rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje žalovaný z uvedených dôvodov tiež za vydané v rozpore so zásadou efektívnosti súdneho konania a rozhodovania bez priet'ahov. Po eventúálnom vykonaní dokazovania, ktoré predpokladá napadnuté rozhodnutie, nebude možné použiť výsledky tohto dokazovania v spore, pretože znalecký posudok bude mapovať

majetok nepatriaci do BSM sporových strán. Navrhol preto, aby dovolací súd dovolaniu GP vyhovel.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací uznesením sp. zn. 7CdoGp/1/2018 zo 17. septembra 2018 dovolanie GP odmietol, preferujúc v okolnostiach danej veci princíp právnej istoty (§ 458 ods. 2 CSP), ex lege stanovenú neprípustnosť dovolania (aj odvolania) proti rozhodnutiu prvostupňového súdu o nariadení znaleckého dokazovania (§ 419 a contrario), ktoré bolo napadnuté dovolaním GP, zvyrazňujúc princíp rovnosti strán sporu, subsidiaritu dovolania GP [nápravu možno dosiahnuť aj v pokračujúcom súdnom konaní, napr. vykonaním (aj) iných dôkazov] a autonómnosť súdu v procese dokazovania (§ 185 ods. 1 CSP). V neposlednom rade dovolací súd uviedol, že uznesenie o nariadení znaleckého dokazovania je uznesením upravujúcim vedenie konania, je teda procesným uznesením, ktoré nemá vplyv na rozhodnutie vo veci samej; súd ním nie je viazaný a môže ho zmeniť i bez toho, aby bolo napadnuté stranou sporu.

6. Na základe žalovaným podanej ústavnej sťažnosti proti predmetnému uzneseniu dovolacieho súdu (bod 5) Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) nálezom z 22. septembra 2020 sp. zn. I. ÚS 234/2020 rozhodol, že označeným dovolacím rozhodnutím boli porušené základné právo žalovaného na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v spojení s čl. 1 ods. 1 ústavy, zrušil toto dovolacie rozhodnutie a zaviazal najvyšší súd k úhrade trov, ktoré vznikli žalovanej strane.

6.1. Žalovaný v podanej ústavnej sťažnosti v podstatnom namietal, že v čase zániku bezpodielového spoluvlastníctva nemal majetkovú účasť v obchodnej spoločnosti Hotel DUKLA, a.s. Prešov; jej jediným akcionárom bola spoločnosť ROSE WELL TRADE LIMITED, ktorej akcie však patrili manželskému páru z Cypru. O tejto spoločnosti žalobkyňa tvrdila, že patrí sťažovateľovi, ktorý to však poprel. Napriek uvedenému prvostupňový súd bez akéhokoľvek zrozumiteľného rozhodnutia sporným uznesením nariadil znalecky ohodnotiť hodnotu spoločnosti. Ďalej uviedol, že dovolací súd sa nezaoberal vecnou a právnou otázkou, ktorá bola nastolená generálnym prokurátorom, len sa obmedzil na všeobecné konštatácie o povahe a prípustnosti dovolania generálneho prokurátora. V dôsledku uvedeného bolo porušené jeho právo na spravodlivý proces. V tomto ohľade bolo napadnuté dovolacie rozhodnutie vecne nesprávne, ako aj nepreskúmateľné. V neposlednom rade zopakoval, že je neúnosné, aby sa viedlo znalecké dokazovanie na ocenenie takých vecí alebo práv, ktoré evidentne nemôžu patriť do bezpodielového spoluvlastníctva sporových strán (body 4 a 6 odôvodnenia nálezu ústavného súdu).

6.2. Ústavný súd v podstatnom uviedol, že dovolací súd v napadnutom rozhodnutí nedal relevantné odpovede na otázky nastolené v dovolaní GP a vecne sa s týmito námietkami nevysporiadal. Podstatnou uplatnenou námietkou zo strany generálneho prokurátora bolo, že nariadenie znaleckého dokazovania nebolo zo strany okresného súdu náležite odôvodnené.

7. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) opätovne vec bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) preskúmal, súc viazaný právnym názorom ústavného súdu, ktorý vyslovil v náleze [§ 134 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z.z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky (ďalej len „ZoÚS“)] a dospel k záveru, že dovolanie GP je potrebné pre jeho neprípustnosť odmietnuť.

8. Podľa § 458 CSP proti právoplatnému rozhodnutiu súdu je prípustné dovolanie generálneho prokurátora, ak to vyžaduje ochrana práv a túto ochranu nemožno v čase podania dovolania generálneho prokurátora dosiahnuť inými právnymi prostriedkami (ods. 1). Dovolanie generálneho prokurátora je prípustné iba za predpokladu, že právoplatné rozhodnutie súdu porušuje právo na spravodlivý proces alebo trpí vadami, ktoré majú za následok závažné porušenie práva spočívajúce v právnych záveroch, ktoré sú svojvoľné alebo neudržateľné a ak potreba zrušiť rozhodnutie prevyšuje nad záujmom zachovania jeho nezmeniteľnosti a nad princípom právnej istoty (ods. 2).

9. Z obsahu súdneho spisu vyplýva, že žalovaný v súvislosti s predmetom tohto dovolacieho konania, t. j. uznesením prvostupňového súdu z 11. apríla 2017 č. k. 13C/192/2009-1406 v spojení s uznesením z 20. októbra 2017 č. k. 13C/192/2009-1438 o nariadení znaleckého dokazovania jednak (i) sám inicioval konanie na ústavnom súde (pozri bod 10) a jednak dal podnet generálnemu prokurátorovi na podanie

dovolania GP, ktorý podnet následne generálny prokurátor zrealizoval (bod 2). Už na tomto mieste považuje dovolací súd za dôležité uviesť, že tak ústavná sťažnosť [bod 9(i)] ako aj dovolanie GP [bod 9(ii)] sa v podstatnom zhodujú. Esenciálnou podstatou u oboch bola argumentácia, že prvostupňový súd nemohol nariadiť znalecké dokazovanie na ohodnotenie hotela DUKLA, a.s., ak nemal predtým preukázané majetkové (vlastnícke) vzťahy sporového účastníka (žalovaného) k tejto obchodnej spoločnosti, v dôsledku čoho bolo porušené právo žalovaného na spravodlivý proces.

10. Ústavnú sťažnosť [bod 9(i)] doručil žalovaný (ďalej aj „sťažovateľ“) ústavnému súdu 22. decembra 2017 (dovolanie GP bolo doručené najvyššiemu súdu 29. januára 2018) namietajúc, že prvostupňový súd vydaním uznesenia o nariadení znaleckého dokazovania porušil jeho základné práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a na rovnosť účastníkov konania podľa čl. 47 ods. 3 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Po opise priebehu súdneho konania vytkol súdu prvej inštancie nepreskúmateľnosť uvedeného uznesenia, z ktorého nebolo možné zistiť, na základe akých dôvodov sa súd rozhodol znalecky oceniť majetok spoločnosti hotela DUKLA, a.s., v ktorej ani jedna zo strán konania nikdy nebola a nie je akcionárom. Navyše súd nijako nezodôvodnil, prečo dal znalecky oceniť práve majetok uvedenej spoločnosti a nie hodnotu akcií spoločnosti ROSE WELL TRADE LIMITED, resp. iného jej majetku, ktorý tvoria komplex aktív a pasív tejto spoločnosti. Ďalej uviedol, že ocenenie pre výsledok konania o vyporiadaní BSM nemôže mať žiaden právne hodnotný význam, pretože ak súd ustáli, že je potrebné vyporiadať majetok spoločnosti, je nevyhnutné zistiť majetkové pomery tohto subjektu. Tiež vytkol, že okresný súd napadnutým uznesením „zjavne nerešpektuje zákonom chránené záujmy a týmto svojím postupom poskytuje právnu ochranu zjavnému zneužitiu práva, čo vedie k nedôvodnému zvyšovaniu nákladov konania a tiež k priet'ahom v konaní“. V neposlednom rade uviedol, že napadnuté uznesenie je arbitrárne, pretože prvostupňový súd nereagoval na jeho námietky vznesené v sťažnosti, konkrétne, čo viedlo okresný súd k procesnému rozhodnutiu s cieľom oceniť majetok spoločnosti, v ktorej ani jeden z účastníkov konania nebol a nie je akcionárom (body 3 až 5 odôvodnenia uznesenia ústavného súdu).

10.1. Ústavný súd uznesením zo 7. februára 2018 sp. zn. III. ÚS 52/2018 sťažnosť žalovaného odmietol ako zjavne neopodstatnenú. V súvislosti s argumentáciou sťažovateľa, ktorý vytkol arbitrárnosť napadnutého uznesenia, pretože prvostupňový súd nereagoval na jeho námietky vznesené v sťažnosti, konkrétne, na základe akých dôvodov sa okresný súd rozhodol znalecky oceniť majetok spoločnosti, v ktorej ani jedna zo strán konania nikdy nebola a nie je akcionárom, ústavný súd považoval za potrebné citovať relevantnú časť odôvodnenia napadnutého uznesenia okresného súdu, v ktorom sa uvádza: „Žalovaný vo svojej sťažnosti, okrem toho že uznesenie je podľa neho nepreskúmateľné, neuviedol žiadne dôvody nesprávnosti tohto rozhodnutia, a keďže sťažnosť len proti dôvodom uznesenia nie je prípustná, súd jeho sťažnosť ako nedôvodnú zamietol.“ (bod 14 odôvodnenia uznesenia ústavného súdu). Ďalej uviedol, že predmetom sťažnosti sťažovateľa je vec, ktorú možno zaradiť k veciam, pri ktorých nemožno proti prvostupňovému rozhodnutiu súdu podať opravný prostriedok v zmysle platného Civilného sporového poriadku. V takýchto prípadoch by bolo proti logike pripustiť, aby ich prieskum bol automaticky posunutý do roviny ústavného súdnictva. Opodstatnenosť sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy v takejto veci prichádza do úvahy iba v prípadoch extrémneho vybočenia zo štandardov, ktoré sú uplatňované pri zisťovaní skutkového základu sporu a pri jeho právnom posúdení (I. ÚS 194/2017), čo podľa názoru ústavného súdu v tejto veci splnené nebolo (bod 15 odôvodnenia uznesenia ústavného súdu). Prvostupňový súd v napadnutom uznesení o nariadení znaleckého dokazovania síce nedal odpoveď na otázku sťažovateľa, prečo sa má znalecky oceniť majetok spoločnosti, v ktorej ani jedna zo strán nebola a nie je akcionárom, avšak túto skutočnosť nepovažoval ústavný súd za taký zásah do práv sťažovateľa, ktorý by bol z ústavného hľadiska neospravedlňiteľný a neudržateľný. Navyše, ani sťažovateľ v podanej sťažnosti proti rozhodnutiu prvostupňového súdu o nariadení znaleckého dokazovania vydanému súdnym úradníkom, o ktorej rozhodol súd napadnutým uznesením, neuviedol žiadnu argumentáciu, prečo by nemal byť znalecky oceňovaný majetok predmetnej spoločnosti, aj s poukazom na obsah podanej ústavnej sťažnosti, z ktorého vyplýva, že vlastníkom akcií oceňovanej spoločnosti hotela DUKLA, a.s., Prešov mala byť v čase zániku BSM spoločnosť ROSE WELL TRADE LIMITED, ktorej tisíc kusov akcií má patriť do BSM. Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd konštatoval, že nezistil možnosť porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením prvostupňového súdu, preto pri predbežnom

prerokovaní sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

11. Rovnako v dovolaní GP bolo namietané porušenie práva žalovaného na spravodlivý proces namietaným rozhodnutím prvostupňového súdu o nariadení znaleckého dokazovania. S ústavnou sťažnosťou (bod 10) bola v dovolaní GP zhodná tiež esenciálna podstata argumentácie (bod 9).

11.1. Právo na spravodlivý proces, na ktorý poukazuje civilný procesný predpis (§ 420 písm. f/ a § 458 ods. 2 CSP) vychádza z jeho primárneho zaručenia čl. 6 ods. 1 dohovoru. Podľa ustálenej praxe ústavného súdu formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru; medzi obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a obsahom práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno vidieť zásadnú odlišnosť. Ustanovenie čl. 46 ods. 1 ústavy je primárnou ústavnou bázou pre zákonom upravené konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky príslušných na poskytovanie právnej ochrany, a tým aj „bránou“ do ústavnej úpravy jednotlivých aspektov práva na súdnu a inú právnu ochranu. Z uvedeného vyplýva, že všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie základných práv a slobôd (napr. I. ÚS 234/2020).

11.2. Z vyššie uvedeného možno inter alia uzavrieť, že medze posudzovania práva na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavným súdom vo veci sp. zn. III. ÚS 52/2018 sú identické s posúdením - dovolaním GP označeného - práva na spravodlivý proces dovolacím súdom podľa § 458 ods. 2 CSP.

12. Ústavný súd vo veci sp. zn. III. ÚS 52/2018 odmietol sťažnosť žalovaného z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti, ktoré rozhodnutie nemožno považovať za rozhodnutie o procesných podmienkach konania. Pri posudzovaní zjavnej neopodstatnenosti sa ústavný súd zaoberá už samotnou podstatou návrhu, jeho vecnou (meritornou) stránkou. Rozhodnutie o odmietnutí návrhu pre zjavnú neopodstatnenosť má preto tzv. kvázimeritornú povahu (Macejková, I., Bárány, E., Baricová, J., Fiačan, I., Holländer, P., Svák, J. a kolektív: Zákon o Ústavnom súde Slovenskej republiky. Komentár. 1. vydanie. Bratislava: C. H. Beck, 2020, komentár k § 55 písm. a/ zákona). Konanie pred ústavným súdom ako nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy

13. Vychádzajúc z vyššie uvedených východísk dovolací súd konštatuje, že uznesenie ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 52/2018 zo 7. februára 2018, ktorým nebolo zistené porušenie práva žalovaného na spravodlivý proces vydaním uznesenia prvostupňového súdu z 11. apríla 2017 č. k. 13C/192/2009-1406 v spojení s uznesením z 20. októbra 2017 č. k. 13C/192/2009-1438 o nariadení znaleckého dokazovania, je pre orgány verejnej moci (teda aj najvyšší súd) záväzná a dovolací súd je týmto rozhodnutím, keďže sa týka rozhodovania ústavného súdu o základných ľudských právach a slobodách, viazaný (§ 193 CSP).

14. Z uvedených dôvodov najvyšší súd dovolanie GP odmietol podľa ustanovenia § 464 CSP v spojení s ustanovením § 447 písm. c/ CSP.

15. Obiter dictum dovolací súd dodáva, že ani v prípade vecného dovolacieho prieskumu napadnutého uznesenia prvostupňového súdu o nariadení znaleckého dokazovania (k čomu pre vyššie uvedené závery nedošlo, pozn.) by dovolanie GP nemohlo byť s najväčšou pravdepodobnosťou úspešné. Ak totiž prvostupňový súd vychádzal pri vydaní uznesenia o nariadení znaleckého dokazovania na ocenenie spornej nehnuteľnosti z ním doteraz zisteného skutkového stavu (s dôrazom na výpovede žalobkyne, dcér účastníkov, miestoprísažného vyhlásenia „formálnych“ vlastníkov akcií spoločnosti ROSE WELL TRADE LIMITED pred súdnym orgánom na Cypre a pod., čo vyplýva z obsahu spisu, pozn.), že všetko nasvedčuje tomu, že žalovaný je/v rozhodnom čase bol vlastníkom, resp. mal majetkovú účasť v obchodnej spoločnosti Hotel DUKLA, a.s. Prešov, potom takýto postup súdu nemožno považovať za arbitrárny, či zjavne neodôvodnený. Nakoniec návrh na vykonanie tohto znaleckého dokazovania predniesla žalobkyňa, ktorá predbežne znášala aj náklady s tým spojené. Aj keď prvostupňový súd mal resp. mohol v uznesení o nariadení znaleckého dokazovania ozrejmiť, prečo nariadil ocenenie spoločnosti Hotel DUKLA, a.s. Prešov, uvedený nedostatok nebol sám o sebe spôsobilý na zrušenie tohto procesného uznesenia. Vo vzťahu k tvrdeniu žalovaného, že v rozhodnom čase nemal majetkové práva v

spoločnosti Hotel DUKLA, a.s. Prešov, vyvstáva aj otázka, či vôbec mohli byť porušené jeho subjektívne práva znaleckým ocenením tejto spoločnosti, ak k nej (podľa jeho názoru) nemal žiadny vzťah.

16. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní GP neodôvodňuje (§ 464 CSP v spojení s § 451 ods. 3 veta druhá CSP).

17. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.